

Socialdepartementet

s.remissvar@regeringskansliet.se

s.fs@regeringskansliet.se

Vår referens/dnr:

SN Dnr 2022/27

Kopia:

paula.ericson@regeringskansliet.se

Er referens/dnr:

S2022/00562

2022-06-10

Remissvar

SOU 2021:95 En möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker

Föreningen Svenskt Näringsliv vill med anledning av rubricerad remiss lämna följande synpunkter på förslaget.

Inledning

Svenskt Näringsliv välkomnar att frågan om gårdsförsäljning äntligen verkar ha nått vägs ände efter så många år och utredningar. Det är helt klart att tillåtelse av gårdsförsäljning av alkohol i samband med att man besöker olika typer av verksamheter som bl.a. livnär sig på att producera och utveckla olika typer av alkoholhaltiga drycker skulle vara ett mycket positivt tillskott för hela den svenska besöksnäringen liksom en möjlighet att bredda och utveckla denna ytterligare. Det är även ett välkommet bidrag som kan stärka Sverige som besöksnation överlag. Genom att tillåta försäljning i begränsad omfattning genom tillståndsgivning och med efterföljande kontroll anser Svenskt Näringsliv även att folkhälsoaspekten som varit central i utredningen måste anses vara klarlagd och säkerställd. En annan springande punkt i denna utredning liksom den tidigare utredningen har varit frågan om förenligheten med EU-rätten samt frågan om fortlevnaden av Systembolaget AB:s monopol. Svenskt Näringsliv konstaterar och delar utredningens slutsatser att det nu en gång för alla måste anses vara fastslaget att det inte föreligger problem vad gäller dessa aspekter. Vi delar även utredningens resonemang kring "backa bandet" om det mot förmodan skulle visa sig att EU-kommissionen eller EU-domstolen skulle komma fram till någon annan slutsats.

Svenskt Näringslivs synpunkter på vissa delar i förslaget

Även om Svenskt Näringsliv välkomnar utredningen överlag så ser vi problem med vissa delar i förslaget.

Det första gäller kravet att gårdsförsäljning får tillåtas i anslutning till besök som har kunskapshöjande inslag. Även om det förs ett utförligt resonemang kring detta i utredningen så anser Svenskt Näringsliv att det finns en risk att det kommer uppstå såväl gränsdragningsproblematik liksom att det blir olika bedömning beroende på i vilken kommun som verksamheten bedrivs. Detta bör förtydligas ytterligare så att det framför allt i den senare tillämpningen inte blir problem, utan att det finns tydlig vägledning för såväl företagen om vad som gäller liksom för det offentligas tillsyn.

De kvantiteter som föreslås i utredningen när det gäller gårdsförsäljning är för lågt satta. Svenskt Näringsliv förstår resonemanget kring behovet av en begränsning, men de nu föreslagna kvantiteterna framstår mer som tagna ur luften snarare än vad som borde vara rimligt och proportionerligt och som besökare skulle känna igen sig ifrån såväl andra länder som från de restriktioner som finns vid inresande till Sverige. Svenskt Näringsliv menar inte att de kvantiteter som gäller vid införsel av alkohol från annat EU-land eller från land utanför EU ska gälla, men menar ändå att det ger någon form av fingervisning för vad som man kan utgå ifrån för att sedan hitta en nivå som framstår som mer befogad och rimlig.

Den begränsning som införs med kraven på småskalighet och oberoende är mycket svår att förstå eftersom den endast får till effekt att mindre aktörer riskerar hamna i en situation där de inte kan växa eller utveckla verksamheten. Skyddsbehoven tillgodoses redan genom att det ställs en mängd andra krav för att få bedriva gårdsförsäljning (om än att de bör justeras i enlighet med ovan). Svenskt Näringsliv ser därför inget behov att ha med dessa bestämmelser.

När det gäller försäljningstider så ansluter sig Svenskt Näringsliv till Visitas remissvar som föreslår att kommuner ges möjlighet att utsträcka försäljningstiden i det enskilda fallet och att regeln avseende försäljningstider kompletteras med ett tillägg där det framgår att kommunen kan besluta om andra tider. Detta är något som kommunerna redan idag har god erfarenhet av från hanteringen av serveringstillstånd.

Avslutningsvis så avstyrker Svenskt Näringsliv den tidsbegränsning som anges för tillstånd och att lagen endast ska gälla i sex år. Att lagar och regler följs upp är något som Svenskt Näringsliv välkomnar och vi ser det som något som borde vara en naturlig del i regelgivningen i enlighet med principerna för regelförbättring. Det som nu föreslås är dock något helt annat. Genom att sätta en bortre tidsgräns för lagens giltighet skulle påverka negativt företagens behov av förutsebarhet, vilket är en grund för att våga investera, anställa och utveckla. Det skulle även skapa en undanträngningseffekt genom att nya aktörer riskerar avhålla sig från att träda in på marknaden. Denna effekt kommer dessutom öka i takt med att slutdatumet närmar sig.

Stockholm den 10 juni 2022

Karin Johansson
Vice VD Svenskt Näringsliv

Göran Grén
Avdelningschef Företagsjuridik